

Klaas van den Berg (1894-1976) bouwde een

Nol Verhagen

Strikt genomen is Klaas van den Berg geen Bussumse architect: geboren in Ochten verhuisde hij in 1913 naar Naarden en daar heeft hij de rest van zijn leven gewoond, vanaf 1920 in een statig pand aan Julianalaan 4. Weliswaar niet in Bussum, maar wel vlakbij.

Dudok

Klaas werd geboren op 30 augustus 1894 als tweede kind in een gezin van zes. Zijn vader, eveneens Klaas geheten, was landbouwer. Toen de vader in 1913 overleed, besloot Klaas junior samen met twee zusters en een broer naar Naarden te verhuizen, waar zij een 'vrijgezellenhuishouding' hadden. In 1920 verhuisde hij naar de Julianalaan, waar hij ook zijn atelier had. Dat was het jaar waarin hij een eigen architectenbureau begon. Tot dat moment

lijnen van de dubbele villa aan de Bilderdijklaan 21-23 uit 1924, villa Catalpa aan de Gooilandseweg 1 uit 1930 en de villa aan de Brediusweg 47 uit 1937.

Amsterdamse School

Een andere inspiratiebron was de meer romantisch aangelegde Amsterdamse School, die we bij Van den Berg vooral terugzien in de villa die hij in 1926 ontwierp voor beeldhouwer Nicolaas van der Kreek aan de Bilderdijklaan 26 en in het prachtige

Woning van Van den Berg, Julianalaan 4 in Naarden

Rechts: Bilderdijklaan 21-23

en overigens ook daarna, werkte hij als tekenaar op het bureau van zijn Hilversumse leermeester Willem Dudok, die hij steevast *baas* noemde. Hij tekende mee aan Dudoks meesterwerk, het Raadhuis van Hilversum. In zijn eigen werk is de invloed van Dudok goed herkenbaar, bijvoorbeeld in de strakke

ensemble van vier woonhuizen uit 1930 op de hoek van de Mecklenburglaan en de Stargardlaan in het Prins Hendrikpark.

Een hele woonwijk

In de jaren dertig was Van den Berg vooral bezig met een grote opdracht: de ontwik-

hele woonwijk in Bussum

Brediusweg 47

keling van een hele woon-werkwijk in het gebied tussen de Driestweg en de Oud Bussummerweg, ook wel aangeduid als de Koeienkamp, omdat daar de koeien van melkboer Griffioen graasden. Om het terrein geschikt te maken voor woningbouw moesten eerst de restanten van de zanderij-slotten die er nog lagen worden opgeruimd. Tussen de Koeienkamp en het Mouwtje, die tot dat moment nog min of meer een geheel vormden, werd bovendien de verhoogde Frederik van Eedenweg aangelegd. De oorspronkelijke hoogteverschillen van wel 3 à 4 meter zijn nog steeds goed te zien aan het eind van de Boerhaavelaan/Oosteinde en aan het eind van de Verbindingsweg.

Van den Berg is de enige architect die een hele wijk in Bussum voor zijn rekening nam. Aan de Simon Stevinweg, de Anthoni

van Leeuwenhoekweg, de Marconiweg en de Driestweg bouwde hij tussen 1936 en 1938 in totaal bijna 100 woningen. Midden tussen de huizenblokken was ruimte gere-

Gooilandseweg 1

Bilderdijklaan 26

Links: detail

Mecklenburglaan 51

Rechts: detail

Stargardlaan 12

serveerd voor twee bedrijventerreintjes die voor gemotoriseerd verkeer alleen bereikbaar waren via onderdoorgangen onder de woningen. Ook die bedrijfspanden werden door Van den Berg ontworpen, in elk geval die aan de 1ste Industrieweg.

Stationsweg 28-36

Na de oorlog

Ook na de oorlog heeft Van den Berg nog heel wat gebouwd in Bussum en omgeving. Daar worden we tegenwoordig niet altijd heel blij van. Bijvoorbeeld het verzorgingshuis Zandbergen aan de Amersfoortsestraatweg, net over de grens met Naarden of een weinig flatteus flatgebouw als dat op Nieuwe 's-Gravelandseweg 37. Ook zijn laatste creatie uit 1968, de nieuwbouw voor de Godelindestichting aan de Huizerweg kan ons maar matig bekoren. Een groot deel daarvan is inmiddels alweer vervangen door nog jongere nieuwbouw. Iets beter verteerbaar is het appartementengebouw aan de Nieuwe 's-Gravelandseweg 44-56.

Beter geslaagd zijn naar onze smaak het appartementengebouw Hessen Cassel aan de Eslaan/Vlietlaan uit 1956 en de Gooise Warande aan de Mezenlaan uit 1958.

Al met al heeft Van den Berg ons een zeer gevarieerde erfenis nagelaten, waarvan een belangrijk deel nog steeds onze waardering en bewondering verdient.

Bronnen

Archief Historische Kring Bussum

Archief Gooi en Vechtstreek

Dudok.org

Simon Stevinweg 50-90, kort na de oplevering

*De Marconiweg, gezien vanaf de hoger gelegen Verbindingslaan
(foto Nol Verhagen)*

*Appartementengebouw aan de Nieuwe 's-Gravelandseweg 44-56
(foto Jaap van Hassel)*

Appartementengebouw aan Eslaan/Vlietlaan uit 1956 (foto Jaap van Hassel)

De 1ste Industriestraat (foto Nol Verhagen)

De Gooise Warande, Mezenlaan 19